

kommer til at beskæftige mig med denne Side af Sagen ret indgaaende.

Det første Spørgsmaal, der rejser sig, er dette: Kræve danske Interesser en fast Repræsentation i Kinas Hovedstad? Dette Spørgsmaal er besvaret med Ja i 1908, og jeg er enig i det principielle, der den Gang blev afgjort. Jeg skal nu ikke ofre et eneste Ords Lyrik paa, hvad Østen betyder som Fremtidsland; det er et Faktum, at de økonomiske Interesser rundt omkring i Europa for hvert Aar vokse ude i Østasien, og at Ungdommen og Virkekraften for hvert Aar, der gaar, mere og mere strømme ud den Vej. Fremdeles er det et Faktum, som Kommissionsbetænkningen med Rette har fremhævet, at et lille Land, hvis Metoder ikke ere den knyttede Næves eller de pansrede Skibes, eller blot Krav om Særrettigheder, netop der ved faar en Chance for at komme med i et Hjørne af Udviklingen, og det er min Anskuelse, at Staten bør yde Borgerne Støtte dertil. Den kan yde en Støtte, som bestaar for det første i, at de ikke paa Forhaand udelukkes fra at komme i Betragtning, og for det andet i, at de ikke spændes ud, naar de have faaet Foden indenfor, og for det tredje i, at deres Forsøg paa Udvidelse ikke standses. Statsmagten har efter min Formening den Pligt at skaffe dem Adgang til at naa frem til de Kilder, hvoraf Forbindelsen skabes, saaledes at de ikke skubbes til Side netop fra det Centrum, hvoraf Mulighederne øses, og skubbes til Side, fordi de blive negligerede, forbigaaede, ringeagtede eller glemte.

Jeg synes, at Kommissionsbetænkningen i de Uddrag, som det ærede Medlem, der just talte (Hans Nielsen, Skanderborg Amts 1ste Valgkreds), oplæste, er gaaet ud fra en gammeldags Opfattelse, en Kontropfattelse, nemlig denne, at det gode nok skal bane sig Vej af sig selv. Vi maa ikke der regne med vesteuropæiske Begreber — for Resten bliver der ogsaa mindre og mindre Sandhed deri her ude i Vesten —, men vi maa regne med Østens Tankegang, og der er det et Faktum, at det Land ikke gælder noget, som ikke officielt gør sig gældende, jeg har Gang paa Gang faaet dette bekræftet. Jeg har paarørende derude, og det er ikke paarørende af en glidende, ligeglad Art, det er Folk, som forstaa at arbejde, ville arbejde og kun tænke paa Betingelserne for Arbejde. Vi maa regne med det. Vi behøve kun at kaste et Blik i en hvilken som helst udenlandsk Avis,

helst naturligvis en af Stormagternes, vi behøve kun at slaa op paa en Side i de smaa Landes kommercielle Hovedbøger for at se, at frem til Centralen det maa man ude i Østen, dersom man overhovedet skal vinde med. Derfor er ogsaa det, jeg vil kalde den statistiske Betragtning, forfejlet. Vi skulle ikke dukke ned i den nuværende Tonnage for Østen, i vor nuværende Kapitalanbringelse derude, vor nuværende Eksport, vi skulle selvfølgelig ikke springe dette over, nej, men det, vi skulle rette vor Opmærksomhed paa, er: Er der Fremtidsmuligheder, naar de udnyttes, og have vi den Tillid til den danske Foretagsomhed og dens Udfærdsaaend og Fremfærdsaaend, at den fortjener Støtte? Hvis man først er af den Anskuelse — og det er unægtelig min Anskuelse — og dertil føjer det, at Udviklingen i Østasien og Delagtigheden i Trafikken og Markedet ere et Statsøjemed, som bør fremmes, et fælles Borgerøjemed, ikke et Privatinteresseøjemed, saa knytter man heller ikke sit Ræsonnement for eller imod Repræsentationen derude alene eller væsentlig til de to store nu fremmeste danske Foretagender i Østen. Jeg deler Glæden og Stoltheden over disse Foretagender, tror jeg, med samtlige Medlemmer her i Tinget, men jeg gaar ud fra, at hvis Staten overhovedet gennem sine Institutioner, det vil sige gennem Skatteydernes Pengepung, skal bane Vejen for Initiativets Mænd, skal det være i fuld Uafhængighed baade af andre Staters og enkelte privates Interesser.

I 1908 besvarede altsaa Statsmagten Spørgsmaalet principielt med Ja, men Maaden, hvorpaa det blev gennemført, var saa uheldig i sit Princip, at jeg, hvis jeg den Gang havde været Medlem af Tinget, bestemt vilde have udtalt mig afgjort imod det. Jeg understreger: i sit Princip, fordi jeg ganske deler den højtærede Udenrigsministers Betragtning med Hensyn til, hvordan det faktisk er gaaet derude i de 2½ Aar, dette Princip har bestaaet. Jeg tiltræder fuldstændig, at den paagældende russiske, meget energiske Ministers Forhold baade til de danske Interesser i Almindelighed og i Særdeleshed til den danske Legationssekretær ved hans Gesandtskab fortjener baade Tak og Paa-skønnelse. Men sæt, den Dag kommer, hvor en russisk og en dansk Interesse, kommerciel, industriel, navigations- eller koncessionsmæssig, komme i Strid med hinanden! — jeg siger sæt, for der er, saa vidt jeg ved, i disse Par Aar ikke fore-